

OBSAH

POČÁTKY LIDSKÉ CIVILIZACE

4,5 mil. – 3000 př. n. l.	12
Úvod a časová tabulka	14
Naši vzdálení předkové	16
Ceremonie člověka od našich nejstarších předchůdců po Homo sapiens	
Způsoby komunikace	20
Objevení řeči, jazyka a uměleckých schopností u prvních lidí	
Doba ledová	22
Zrození člověka, které začaly před 1,5 milionem let, a jejich dopad na člověka	
Pryč z Afriky	24
Migrace člověka z Afriky, která vyústila v osídlení celého světa	
Lovci a sběrači	30
Prehistorický způsob života – obel plodů, a lov pro obživu	
Duchovní svět	32
Rané mýty a víra v posmrtný život	
■ RANÉ SPOLEČNOSTI	34
První žně	36
Vývoj společnosti založené na zemědělství a domácnosti zvířat	
Život ve vsích	38
Kulturní plodů a citů dobydla vedly k prvním uspořádaným společnostem	

VLÁDCI A ŠTÁ-ROBYLÉ ŘÍŠE

3000 – 700 př. n. l.	46
Úvod a časová tabulka	48
Zdraví a nemoc	52
Nemocní a první pokusy pochopit jejich příčiny a léčit je	
Kolebka civilizace	54
Vznikup složité strukturovaných společností starověké Mezopotámie mezi řekami Eufratem a Tigrisem	
Božští faraonové	56
Egyptská Stará říše, která se rozvinula na březích Nilu ve 3. tisíciletí př. n. l. a byla svědkem starých pyramíd	
Tajemství údolí Indu	52
Mésta a civilizace v údolí Indu	
Čína v době bronzové	60
Dynastie Shang přinesla diva odlišné objevy přímo a zprostředkovaně	

První do hlíny	62
Přímou se vyvinulo nezávisle na sídlo v různých částech, např. jako hlínové písmo nebo hieroglyfy	
Egypt v čase řádu i chaosu	64
Vznikup a pád starověkého Egypta od Nové říše po třetí předrodnou dobu	
■ RAMESSE II.	66
Usínova říše	68
Krát bohu Usina a rozložení říše zabývali se smrt a posmrtním životem ve starověkém Egyptě	
■ EGYPTSKÉ ARTEFAKTY	70
Stavby pro věčnost	72
Architektura starověkých říši od monumentálních hrobyček Egypta po megalomaničtější obkuroty	
Lid jaguára	74
První velké civilizace Mezopotámie a Alti Ameriky – Chmickové a Olmeki	
První civilizace Evropy	76
Mitropolská kultura, která vzrůstala na největším řeckém ostrově v době bronzové	
Konec doby bronzové	78
Diplomatické a obchodní spojení civilizací ve Společnosti doby bronzové a jejich základy kolapsu	
Wladcové doby železné	80
Alypská říše, domnanství veškeré Společnosti východu po dvě stě let od 9. století př. n. l.	
Dobryí moře a pouště	82
Stálá až obchodních řek, které se vyvinuly ve Společnosti a např. proudění Afriky a Asie	

FILÓZOFIE A VÍRA

700 př. n. l. – 600 n. l.	84
Úvod a časová tabulka	86
Hranice moci	90
Jak rozložení starověké Říše Eurasiie utvářelo přírodní prostředí	
Perská říše	92
Perská achéménovská říše, která se rozšířila v dosud nevídaném rozsahu od Asie po Společnost	
Řecké městské státy	94
Městské státy starověkého Řecka, především Athény, Sparta a Korint	
■ ALEXANDR VELIKÝ	96
Řeckové v Asii	98
Městské státy Alexander Velikého a jejich kultury, které byly ovlivněny řeckými myšlenkami	
Počátky demokracie	100
Vývoj demokracie ve starověkých Athénách, jejího základy inspirovaly nejbližší současnou formu vlády	
Od mýtu k historii	102
Zkoumání písmen ve starověkém Řecku a přechod od ústní tradice k písemné	
Triumfy řecké vědy	104
Řecký moderní vědecký metod lidí u starověkých Řeků, kteří hledali logiku vysvětlení záhad Bohatého života	
Počátky Říma	106
Od skromných začátků po mocné město ovládající světovou říši	
■ CAIUS IULIUS CAESAR	108
Od republiky k císařství	110
Romská říše vedla ke vzniku pozoruhodné kultury, jejíž vliv je patrný dodnes	

5

Vzestup islámu 174
Rozšíření muslimské víry po Muhammabově smrti po světě.

POKLADY ISLÁMU 178
Dílčíky sultanát

Dílčíky sultanát 180
v severní Indii vzniklo významné muslimské kulturní.

BITVA U MILVSKÉHO MOSTU 148
Úpadek a zánik?

Úpadek a zánik? 150
Konec římské říše, změna rozložení sil na Západě a vzestup křesťanské Byzantské říše na Východě.

Rímská armáda 114
Struktura a organizace profesionální římské armády.

Klasické umění 116
Sochařství, keramika, malířství, mozaiky a architektura starověkého Řecka a Říma.

Řecký a římský Egypt 118
Egypt se mění z Říma ovládaného kulturní v římskou a poté byzantskou provincii.

RENESSANCE A REFORMACE

Na jih od Sahary 182
Obchodní centra a říše Askálie jako Velké Zimbabue, Sangha a Mal.

Hedvábná stezka 184
Nepřetržitější obchodní cesta 13.–14. století, která spojovala Evropu s Dálným Východem.

Černá smrt 186
Mor zdecimoval ve 14. století velkou část Evropy.

Středověká Evropa 188
Vznik Světí říše římské a zrod feudálního systému v Evropě.

BITVA U HASTINGSU 192
Moc a sláva

BITVA U MILVSKÉHO MOSTU 148
Úpadek a zánik?

Úpadek a zánik? 150
Konec římské říše, změna rozložení sil na Západě a vzestup křesťanské Byzantské říše na Východě.

Moc a sláva 194
Moc římskokatolické církve ve středověké Evropě.

Byzantská říše 198
Velká říše Východu s centrem v Konstantinopoli.

Křížové výpravy 200
Náboženské války o nadvládu nad Svatou zemí (Palestínou).

Nájezdci a obchodníci 202
Vikingové – válečníci ze Skandinávie se rozšířili po celé Evropě.

BITVA U AIN DŽALUTU 204
Vzestup osmanské moci

Středověká Evropa 188
Vznik Světí říše římské a zrod feudálního systému v Evropě.

BITVA U HASTINGSU 192
Moc a sláva

Byzantská říše 198
Velká říše Východu s centrem v Konstantinopoli.

Křížové výpravy 200
Náboženské války o nadvládu nad Svatou zemí (Palestínou).

Nájezdci a obchodníci 202
Vikingové – válečníci ze Skandinávie se rozšířili po celé Evropě.

BITVA U AIN DŽALUTU 204
Vzestup osmanské moci

Obchodní impéria 238
Rozšíření evropské obchodní impérie mezi 15. a 18. stoletím expandovala do Afriky, Asie a Ameriky.

Tři císaři 240
Doba prosperity, kdy Čína dosáhla největšího územního rozsahu.

Japonsko v období „velkého míru“ 242
Období Edo, kdy se Japonsko zcela izolovalo od zbytku světa a rozvinulo jedinečnou kulturu identity.

Obchodní impéria 238
Rozšíření evropské obchodní impérie mezi 15. a 18. stoletím expandovala do Afriky, Asie a Ameriky.

Tři císaři 240
Doba prosperity, kdy Čína dosáhla největšího územního rozsahu.

Japonsko v období „velkého míru“ 242
Období Edo, kdy se Japonsko zcela izolovalo od zbytku světa a rozvinulo jedinečnou kulturu identity.

4

BITVA U MILVSKÉHO MOSTU 148
Úpadek a zánik?

Úpadek a zánik? 150
Konec římské říše, změna rozložení sil na Západě a vzestup křesťanské Byzantské říše na Východě.

BITVA U MILVSKÉHO MOSTU 148
Úpadek a zánik?

Úpadek a zánik? 150
Konec římské říše, změna rozložení sil na Západě a vzestup křesťanské Byzantské říše na Východě.

BITVA U MILVSKÉHO MOSTU 148
Úpadek a zánik?

Úpadek a zánik? 150
Konec římské říše, změna rozložení sil na Západě a vzestup křesťanské Byzantské říše na Východě.

VÁLEČNÍCI, CESTOVATELÉ A VYNÁLEZCI

600–1450 152
Úvod a časová tabulka

Šíření vzdělanosti 158
Muslimská vzdělanost a šíření myšlenek na západ.

Zlatý věk čínské říše 160
Čínská dynastie Tchang znamenala obrovský rozkvět čínské kultury.

Dynastie Sung 162
Čína dynastie Sung je dobou povstání a západních reforem.

ČINGISCHÁN 164
Dynastie Ming

600–1450 152
Úvod a časová tabulka

Šíření vzdělanosti 158
Muslimská vzdělanost a šíření myšlenek na západ.

Zlatý věk čínské říše 160
Čínská dynastie Tchang znamenala obrovský rozkvět čínské kultury.

Dynastie Sung 162
Čína dynastie Sung je dobou povstání a západních reforem.

ČINGISCHÁN 164
Dynastie Ming

600–1450 152
Úvod a časová tabulka

Šíření vzdělanosti 158
Muslimská vzdělanost a šíření myšlenek na západ.

Zlatý věk čínské říše 160
Čínská dynastie Tchang znamenala obrovský rozkvět čínské kultury.

Dynastie Sung 162
Čína dynastie Sung je dobou povstání a západních reforem.

ČINGISCHÁN 164
Dynastie Ming

Za dynastie Ming se hlavním městem Číny stává Peking a je vystavěna Velká čínská zeď. 168
Nástup samurajů

Středověká Korea 170
Vznik království Čoson, které zemi ovládlo až do japonské okupace roku 1910.

Zapomenuté říše 172
Khmerská říše, říše Pagan, Dai Viet a další zánik impéria jihovýchodní Asie.

Za dynastie Ming se hlavním městem Číny stává Peking a je vystavěna Velká čínská zeď. 168
Nástup samurajů

Středověká Korea 170
Vznik království Čoson, které zemi ovládlo až do japonské okupace roku 1910.

Zapomenuté říše 172
Khmerská říše, říše Pagan, Dai Viet a další zánik impéria jihovýchodní Asie.

Za dynastie Ming se hlavním městem Číny stává Peking a je vystavěna Velká čínská zeď. 168
Nástup samurajů

Středověká Korea 170
Vznik království Čoson, které zemi ovládlo až do japonské okupace roku 1910.

Zapomenuté říše 172
Khmerská říše, říše Pagan, Dai Viet a další zánik impéria jihovýchodní Asie.

Čiňští obchodníci 134
Šíření keltské kultury Evropou vede ke kontaktům s Římskými, Řeky a křesťanstvím.

KELTSKÉ ZPRACOVÁNÍ KOVU 136
Kočovníci ze stepí

Kočovníci ze stepí 138
Kmeny rodu stepí Eurázie – Skythové a Kúšani.

Rané americké civilizace 140
Kultury Mezameriky a Jižní Ameriky – Mayové, Zapotékové a kultury Nazca.

Bohové a bohyně 142
Polyteistická náboženství a pantheon božstev starověkého světa.

Šíření náboženství 144
Vznik a expanze největších světových náboženství.

Čiňští obchodníci 134
Šíření keltské kultury Evropou vede ke kontaktům s Římskými, Řeky a křesťanstvím.

KELTSKÉ ZPRACOVÁNÍ KOVU 136
Kočovníci ze stepí

Kočovníci ze stepí 138
Kmeny rodu stepí Eurázie – Skythové a Kúšani.

Rané americké civilizace 140
Kultury Mezameriky a Jižní Ameriky – Mayové, Zapotékové a kultury Nazca.

Bohové a bohyně 142
Polyteistická náboženství a pantheon božstev starověkého světa.

Šíření náboženství 144
Vznik a expanze největších světových náboženství.

Čiňští obchodníci 134
Šíření keltské kultury Evropou vede ke kontaktům s Římskými, Řeky a křesťanstvím.

KELTSKÉ ZPRACOVÁNÍ KOVU 136
Kočovníci ze stepí

Kočovníci ze stepí 138
Kmeny rodu stepí Eurázie – Skythové a Kúšani.

Rané americké civilizace 140
Kultury Mezameriky a Jižní Ameriky – Mayové, Zapotékové a kultury Nazca.

Bohové a bohyně 142
Polyteistická náboženství a pantheon božstev starověkého světa.

Šíření náboženství 144
Vznik a expanze největších světových náboženství.

Čiňští obchodníci 134
Šíření keltské kultury Evropou vede ke kontaktům s Římskými, Řeky a křesťanstvím.

KELTSKÉ ZPRACOVÁNÍ KOVU 136
Kočovníci ze stepí

Kočovníci ze stepí 138
Kmeny rodu stepí Eurázie – Skythové a Kúšani.

Rané americké civilizace 140
Kultury Mezameriky a Jižní Ameriky – Mayové, Zapotékové a kultury Nazca.

Bohové a bohyně 142
Polyteistická náboženství a pantheon božstev starověkého světa.

Šíření náboženství 144
Vznik a expanze největších světových náboženství.

PRŮMYSL A REVOLUCE

- 244 Velcí Mughalové**
Říše, která na svém vrcholu ovládala více než 100 milionů lidí podléhajícího paší, cítila indickým ovládnutím.
- 246 Osmanská říše**
Vrchol a počátek úpadku Osmanské říše.
- 248 BITVA U LEPANTA**
- 250 Renaissance**
Pozoruhavný rozkvět evropského umění, kultury a architektury 15.–16. století.
- 254 LEONARDO DA VINCI**
- 256 Reformace**
Ohromné náboženské změny, které proběhly po celé Evropě v 16. století.
- 260 ALŽBĚTA I.**
- 262 Třicetiletá válka**
Nehodná a nešťastná válka, jakou svět do té doby zažil.
- 264 Anglická občanská válka**
Válka mezi parlamentem a monarchií, která změnila tvář Anglie.
- 266 Vědecká revoluce**
Základní průlom ve vědě a technice, který změnil naše chápání světa člověka ve vesmíru.
- 268 ZEMĚTŘESNÍ V LISABONU**
- 270 Osvětenství**
Intelektuální hnutí zrozené z vědeckých metod, které se odvolávalo zpochybnit dotavadní přesvědčení.
- 272 Evropské válečné umění**
Válka se stala hlavním metadobou prosovození důchodových výměn, proto se zdokonalily i vojenské strategie.
- 274 ZBRANĚ A ZBRŮJ**
- 276 Rozvoj kapitalismu**
Vznik ekonomicky vojenného trhu a počátky moderních finančních institucí.
- 278 LUDVÍK XIV.**
- 280 Obchod s otroky**
Krujný obchod poslal 100 milionů Afričanů přes Atlantik na otročskou práci na plantážích.
- 282 Objevné plavby v Tichomoří**
Evropské objevy a kolonizace Tichomoří byly základem pro přesné měření zeměpisné délky.

- 284 Úvod a časová tabulka**
- 286 Potravinová revoluce**
Nárost množství polností měli za náplodí, růst celosvětové populace.
- 290 Průmyslová revoluce**
Technický a sociální vývoj změnil západní společnost ze zemědělské v průmyslovou.
- 292 První světový konflikt**
Sedmiletá válka – první konflikt, který zasáhl všechny kontinenty.
- 296 Vyhlášení americké nezávislosti**
Válka mezi americkými kolonistami a Velikou Británií, jejímž výsledkem byl vznik USA.
- 300 DOBYTÍ BASTILY**
- 302 Revoluce ve Francii**
Náhlé události a teror otřásl Francií konce 18. století.
- 304 NAPOLEON BONAPARTE**
- 306 Napoleonovské války**
Francouzské imperální ambice za Napoleonova čela.
- 308 WILLIAM WILBERFORCE**
- 310 Posouvání hranic**
Američtí pionýři a jejich „zjevné poslání“ osídla celý kontinent.
- 312 AMERICKÉ INDIÁNSKÉ KULTURY**
- 314 Americká občanská válka**
Konflikt, který rozdělil USA v letech 1861–1865.

- 316 ABRAHAM LINCOLN**
- 318 Osvození Latinské Ameriky**
Boj za svobodu ve španělských a portugalských koloniích Jižní Ameriky.
- 320 Bálá místa na mapě zmizela**
Dokolení malých světů v 18. a 19. století.
- 322 Městský život**
Rozvoj měst po celém světě v 19. století.
- 326 Boj s nemocemi**
Nové vědomosti o anatomií, medicíně, infekcích a nemocích.
- 328 Vlastenectví**
Idea nacionalismu v Evropě a USA a její důsledky.
- 330 Změněná Evropa**
Změny v mapě Evropy v průběhu 19. století.
- 334 KARL MARX**
- 336 Proletáři všech zemí, spojte se!**
Politická hnutí, jejichž cílem byla organizace síly dělnické třídy a politické sdílení výbojů průmyslové revoluce.
- 338 Romantismus**
Myšlenky sebevyjádření a imaginace zvětšily propast mezi vědou a uměním.
- 340 Vznik druhů**
Charles Darwin a evoluční teorie.
- 342 Věda versus bůh**
Velká debata postavila vědu proti náboženství.
- 344 Geniální vynález**
Rozvoj techniky v 19. století.
- 346 Imperiální svět**
Říše, které dominovaly mapě světa kolem roku 1900.
- 348 KRÁLOVNA VIKTORIE**
- 350 Koloniální odpor**
Vztahy mezi koloniálními mocnostmi a pobouřenými národy Tichomoří a jihovýchodní Asie.
- 352 Britská Indie**
Indie jako pole v konurě Spojeného království.

- 354 Opiové války**
Dva konflikty mezi Velikou Británií a Čínou v 19. století napjatých rozkladů čínského Čchi.
- 356 Vycházející slunce**
Japonsko se po staletích izolace stalo industrializovanou a expandující moderní velmocí.
- 358 Mladoturecká revoluce**
Muslimský svět na konci 19. století ve vstupu k modernizaci a Západo.
- 360 Rvačka o Afriku**
Poslední dělení světa – evropská kolonizace Afriky.

OBYVATELSTVO A MOC

- 362 1914 – současnost**
- 364 Úvod a časová tabulka**
- 370 ATENTÁT V SARAJEVU**
- 372 Velká válka**
První světová válka (1914–1918) zdevastovala Evropu, vyřadila jednu generaci a přehradila mapu světa.
- 376 Ruská revoluce**
Deset dní, které otřásl světem – konec carské v Rusku a vznik prvního komunistického státu.
- 378 JOSIF STALIN**
- 380 Srp a kladivo**
Sovětský experiment – kolektivizace, industrializace a stalinské čistky.
- 382 SOVĚTSKÁ PROPAGANDA**

Velká hospodářská krize Globální ekonomická krize způsobená krachem na newyorské burze.	384	■ KENNEDYHO SMRT Viva la Revolución Revoluce a lidová třída, která změnila Latinskou Ameriku.	420	Rozvoj a pád apartheidu Konec systému apartheidu a nový začátek v Jižní Africe.	454	Jižní Amerika Kolumbie, Venezuela, Guyana, Surinam, Ekvádor, Peru, Bolívie, Paraguay, Chile, Uruguay, Argentina	493
Fašismus Vznikl z národních zájmů Evropy, spojený s militarismem a silně kontrolou všech aspektů společnosti.	386	Válka ve Španělsku Konflikt mezi leavicí a komunisty rozdělil Španělsko.	388	ADOLF HITLER Blitzkrieg (Blesková válka) Jak Hitler prokázal západní Evropou v prvních dnech druhé světové války.	390	Evropa Velká Británie, Irsko, Francie, Monako, Španělsko, Andorra, Portugalsko, Itálie, Vatikán, San Marino, Malta, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Slovensko, Rakousko, Německo, Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, Island, Norsko, Švédsko, Dánsko, Finsko, Estonsko, Lotyšsko, Litva, Polsko, Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Moldávie, Bulharsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Makedonie, Albánie, Kypr, Řecko, Rusko, Ukrajina, Bělorusko	501
STALINGRAD Totální válka Válka v Atlantiku a severní Africe a oběd proti Hitlerovi	394	DEN D Holocaust Masové vraždění bezprecedentního rozsahu – nacistické vyhlazovací táboře.	396	WÁLKA V TICHOMOŘÍ Tichomořská válková síla od Pearl Harboru do roku 1945.	400	Afrika Maroko, Alžírsko, Libye, Niger, Čad, Súdán, Egypt, Maďarsko, Mali, Burkina Faso, Kapverdské ostrovy, Senegal, Gambie, Guinea-Bissau, Guinea, Libérie, Sierra Leone, Pobřeží Slonoviny, Ghana, Togo, Benin, Nigérie, Kamerun, Rovinná Guinea, Svazí, Togo, a Príncipe ostrov, Gabon, Středoafrická republika, Kongo, Eritrea, Džibutsko, Etiopie, Somálsko, Keňa, Uganda, Tanzanie, Rwanda, Burundi, Angola, Zambie, Malawi, Mosambik, Madagaskar, Komory, Mauritius, Seychely, Namibie, Botswana, Zimbabwe, Jižní Afrika, Swazsko, Lesotho	548
HIROŠIMA Studená válka Rozdělení světa na komunistický Východ a kapitalistický Západ.	404	MAHÁTMA GÁNDHÍ Rozdělení Indie Nezávislost na Velké Británii vede ke vzniku Indie a Pákistánu.	410	KLIMATICKÉ ZMĚNY Oteplování světa jako výsledek lidské činnosti.	406	Asie Turecko, Gruzie, Arménie, Ázerbajdžán, Sýrie, Libanon, Jordánsko, Izrael, Saúdská Arábie, Jemen, Omán, Spojené arabské emiráty, Bahrajn, Katar, Kuvajt, Írán, Írák, Kazachstán, Uzbekistán, Turkménistán, Kyrgistán, Tádžikistán, Afghánistán, Pákistán, Indie, Nepál, Bhútán, Sri Lanka, Maldivy, Bangladéš, Myanmar, Čína, Mongolsko, KLDR, Jižní Korea, Japonsko, Thajsko, Laos, Kambodža, Vietnam, Malesie, Singapur, Filipíny, Brunej, Indonésie, Východní Timor	562
ALBERT EINSTEIN Americký sen Ekonomický boom a masová výroba zdejším blahobytným poselství USA.	416	ZASLIBENÁ ZEMĚ Vznik síly Izrael a jeho dopad na palestýnskou situaci Blízkého východu.	418	SEVERNÍ A STŘEDNÍ AMERIKA USA, Kanada, Mexiko, Guatemala, Belize, Honduras, Salvador, Nikaragua, Kostarika, Panama, Kuba, Jamajka, Haiti, Dominikánská republika, Bahamy, Arigaya a Barbuda, Sv. Vincence a Grenadiny, Barbados, Grenada, Trinidad a Tobago	442	Austrálie, Oceánie, Antarktida Austrálie, Nový Zéland, Papua-Nová Guinea, Palau, Micronésie, Nauru, Marshalovy ostrovy, Kiribati, Salomonské ostrovy, Vanuatu, Tuvalu, Samoa, Fidži, Tonga, Antarktida	588
ALBERT EINSTEIN Americký sen Ekonomický boom a masová výroba zdejším blahobytným poselství USA.	418	SEVERNÍ A STŘEDNÍ AMERIKA USA, Kanada, Mexiko, Guatemala, Belize, Honduras, Salvador, Nikaragua, Kostarika, Panama, Kuba, Jamajka, Haiti, Dominikánská republika, Bahamy, Arigaya a Barbuda, Sv. Vincence a Grenadiny, Barbados, Grenada, Trinidad a Tobago	442	SEVERNÍ A STŘEDNÍ AMERIKA USA, Kanada, Mexiko, Guatemala, Belize, Honduras, Salvador, Nikaragua, Kostarika, Panama, Kuba, Jamajka, Haiti, Dominikánská republika, Bahamy, Arigaya a Barbuda, Sv. Vincence a Grenadiny, Barbados, Grenada, Trinidad a Tobago	442	REJSTŘÍK 594	
ALBERT EINSTEIN Americký sen Ekonomický boom a masová výroba zdejším blahobytným poselství USA.	418	SEVERNÍ A STŘEDNÍ AMERIKA USA, Kanada, Mexiko, Guatemala, Belize, Honduras, Salvador, Nikaragua, Kostarika, Panama, Kuba, Jamajka, Haiti, Dominikánská republika, Bahamy, Arigaya a Barbuda, Sv. Vincence a Grenadiny, Barbados, Grenada, Trinidad a Tobago	442	SEVERNÍ A STŘEDNÍ AMERIKA USA, Kanada, Mexiko, Guatemala, Belize, Honduras, Salvador, Nikaragua, Kostarika, Panama, Kuba, Jamajka, Haiti, Dominikánská republika, Bahamy, Arigaya a Barbuda, Sv. Vincence a Grenadiny, Barbados, Grenada, Trinidad a Tobago	442	ZDROJE ILUSTRACÍ 608	